

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948 október 15, péntek

V. ÉVFOLYAM 239. sz.én.

A november 7-én záruló szocialista munkaversenyek jelentősége

Népköztársaságunk dolgozói az Októberi Nagy Szocialista Forradalom 31. évfordulójának tiszteletére határozott erőfeszítésekkel, szocialista munkaversenyekkel arra törekedtek, az előirányzott termelési tervet túlfutadják, emeljék a munka termelékenységét, megszüntetik a munkafegyelmet és csökkentik az előállítási költséget és a selejtet.

Hazánk dolgozó tömegei a szovjet dolgozók példáját követve, egyéni és munkacsoportok, osztályok és üzemek közötti szocialista munkaversenyekkel készültek és ünneplik meg november 7-ét. A román Munkáspárti kezdeményezése és irányítása mellett fejlődő gazdasági életünk komoly eredményeket ért el, mert az ország dolgozó tömegei, élen a munkásoktályaival, egyre jobban és jobban szervezik és tudatában vannak annak, hogy a munkában elért eredményektől és erőfeszítéseiktől függ jólétük, az ország dolgozó népének jóléte, ettől függ Népköztársaságunk további megőrződése és a szocialista társadalmi rend megvalósítása.

A nagy szocialista októberi forradalom, a szovjet nép 31. esztendő harcának és építő munkájának példája biztatásul és tanulsággal szolgál munkánkban és harcunkban.

A munkásoktály, az üzemek, gyárak, mezők és hivatalok dolgozói méltóképpen emlékeznek vissza az emberiség történelmének erre a kimagasló eseményére. Ez az ünneplés száz és száz munkaversenyben nyilvánul meg és a szovjet nép hatalmas példáját követve, az ország dolgozói újabb és újabb erőfeszítéseket tesznek a Román Munkáspárt, a munkásoktályi élesapatának az ország gazdasági újjáépítésére tett javaslatának megvalósítására, a szocialista társadalmi rend megalapozására.

A szocialista munkaversenyek kiterjednek az egész országra. A Zsilvölgye és a nyugati Érc-hegység bányászai, a Resicaművek dolgozói, a Nagybánya-vidéki bányászok, a kolozsvári és temesvári államvasutak dolgozói, a jasi és kolozsvári városi tisztviselők, az ország szövetségi munkásai és technikusai, a brassói 42 különböző üzemi dolgozói, a zombolyai állami mezőgazdasági munkások, a különböző minisztériumok tisztviselői és egyre több és több munkás és technikus, nap, mint nap munkaversenyekre indulnak.

A felszabadulás óta országunkban több munkaversenyt rendeztek az üzemek és gyárak dolgozói és a különböző állami hivatalok tisztviselői. Szocialista munkaversenyről a szó igazi marxista-leninista értelmében azonban csak ma beszélhetünk, amikor a főbb termelési eszközök államosításával iparunkban egy erős szocialista szektor létesült. Az ország dolgozói ma sokkal nagyobb gondot fordítanak ezeknek a szocialista munkaversenyeknek megszervezésére, mint a múltban és felhasználva az előző munkaversenyek tapasztalatait, a versenyek megindulásának kezdeti szakaszában is már szép eredményeket valósítanak meg. A dolgozóknak ez a munkakalendulójuk nem véletlen, hanem a munkásoktályunk az ország közösen javainak megőrzésére és iparunk fejlesztésére irányuló gondoskodásának, a munka új értelmezésének, demokratikus alkotmányunk alapelveiből eredő új magatartásának eredménye. Ezért a nagy szocialista októberi forradalom november 7-e 31. évfordulójának megünneplése az idejük jeleget kapott, amely biztosítja a munka sikerét, megerősíti a közösségi szellemet és előbbre viszi Népköztársaságunkat a szocializmus felé vezető úton.

A szocialista munkaversenyek megrendezésében nem szabad figyelmen kívül hagynunk a szakszervezetek szerepét sem, amelyek igyekeznek nap, mint nap megőrizni a dolgozók munkakörülményeit és az Országos Szakszervezeti Tanács feladatát követve, kiküszöbölni a munkaversenyekben észlelt hiányosságokat.

A november 7-re megrendezett szocialista munkaversenyek és azoknak a munkások különböző üzemei és gyárak a fővén rendeznek meg, úgy kell kiemelni, hogy a munkások mindent megtesznek és feladata határozottan elkötelezettek legyenek, hogy bármelyik pillanatban az üzemi vagy gyári dolgozói tudják, hogy a munkaverseny keretében milyen munkát kell végezniük. A munkaversenyek ne lassodjanak el grafikonok szerkesztésében és nyomtatásában, hanem a gyakorlatban megvalósított, kifizethető eredményeket kell vizsgálatukra, mert csak így van eredménye. A munkaverseny végzetével a verseny eredményeit a munkások előtt fel kell dolgozni és az elért eredményekből le kell vonni a tanulságokat a jövőre nézve.

Az újítások, az elért munkaversenyek nem maradjanak az illető üzemi vagy gyári feltevéstől elkülönülve, hanem azokat közzé kell tenni.

Indítsunk ennél több szocialista munkaversenyt, szakszervezetek meg erősítéseinket a munkában, termeljünk jobbat és többet, mert csak így érhetjük el az ország dolgozóinak állandó életszínvonal emelését, így építhetjük a népi demokrácia útján Népköztársaságunkat a szocializmus felé. Munkaversenyekben álljon példaként előttünk a hatalmas Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának eddig elért eredményei, mert ha ezeket a példákat követjük, harcunk győzelemmel jár és megvalósíthatjuk a városi és falusi kölkézi és szellemi dolgozók boldog Román Népköztársaságát.

Elkészült a főiskolai oktatásról szóló reformtörvénytervezet

November 15-én megkezdődnek az egyetemi előadások

BUKAREST. — A bukaresti Rádió éjjeli hírszolgálatára jelenti, hogy a főiskolai oktatás reformjának előkészítő munkáiatai befejezéshez közelednek. A törvényelőkészítő bizottság által megfogalmazott törvénytervezet megküldötték a közoktatásügyi minisztérium különböző igazgatóságai, hogy észrevételeiket megtegyék. A főiskolai oktatás reformjáról szóló törvénytervezet a közeli napokban végleges megfogalmazásban a minisztertanács elé kerül, amely jóváhagyás után felterjeszti a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának szentesítésére.

BUKAREST. — A bukaresti Rádió éjjeli hírszolgálatára jelenti, hogy a főiskolai oktatás reformjának előkészítő munkáiatai befejezéshez közelednek. A törvényelőkészítő bizottság által megfogalmazott törvénytervezet megküldötték a közoktatásügyi minisztérium különböző igazgatóságai, hogy észrevételeiket megtegyék. A főiskolai oktatás reformjáról szóló törvénytervezet a közeli napokban végleges megfogalmazásban a minisztertanács elé kerül, amely jóváhagyás után felterjeszti a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának szentesítésére.

A román Rádió hírszolgálatának A hét Karon a tanulmányi idő négy

Közel 400 ezer méter gyapjuszövetet hoztak forgalomba szeptember hónapban

BUKAREST. — A „Centrocrom-Textil” állami kerekedelmi társaság szeptember hónapban 393.217 méter gyapju árut osztott szét az állami áruházak nagybani osztályainak.

Ebből a mennyiségből 261.188 méter árut osztottak szét azoknak a kicsinyben árusító állami áruházaknak, amelyek vásárlási könyvek alapján adták el a fogyasztóknak árujukat, 63.264 méter árut osztottak szét a vásárlási könyv nélkül árusító állami áruházak között, 23.687 méter árut a szövetségeknek, valamint 38 ezer 866 méter árut a magánáruházak között osztottak szét.

Magyar erdészeket és erdőkerülőket is nevezett ki az erdészetügyi minisztérium

BUKAREST. — Az erdészetügyi szeállította a külső szolgálati szeminisztérium újjászervezésével egyidejűleg a külső erdőszolgálatot teljesítő szervezetek és a külső erdőszolgálatot teljesítő személyzetet is átszervezték. Az erdészetügyi minisztérium, amelyben számos magyar nemzetiségű erdész és erdőkerülő szerepel.

136 millió cigaretta fogyott el szeptemberben

BUKAREST. — A Dohányjövédék Központi Igazgatóságánál összegezett adatok szerint szeptember hónapban 135.793.798 darab cigarettát adtak el a dohányárudák.

Ugyancsak szeptember havában 4.436.977 doboz gyufát és 133 darab öngyújtót adtak el az ország dohányárudái.

A Jövédéki Igazgatóság adatai szerint az országban szeptember hónapban 1.066.909 kiló sötét adtak el 5 millió 711.796 lej értékben, valamint 453 csomag játékkártyát és 15.195 csomag cigarettapapírt árusítottak a dohányárudák.

LEGUJABB

Sztrájkba léptek a párisi egyetemi hallgatók

PÁRIS (Rador) — A Poissy-ban tartott nagygyűlésen beszédet mondott, Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkára. Elemezte a belpolitikai helyzetet, rámutatva arra, hogy a munkások életszínvonalára egyre súlyosabban hat a tőkés gazdaság emelkedése.

— Queuille azt mondta — folytatta Thorez —, hogy a bányászsztrájk napi 600 millió frankba kerül. Lacoste rendeleteinek a megsemmisítése viszont semmi sem kerülne, a bányászok kérésének kielégítése pedig havi 300 millió frankba. Ilyenformán egynapi sztrájk többé kerülne, mint a munkások egyhavi követelésének összege.

A továbbiak során Thorez kövelete a demokratikus egység kormányának megalakítását, amelynek programja kizárólag a francia nép érdekeinek védelmében, demokratikus adórendszerben, a németországi jóvátételben, a vietnami háború befejezésében és a gyarmati elnyomás megszüntetésében kell alapulnia.

— A kormány — mondotta végzetül — meg kell védelmeznie a francia-szovjet szövetséget, amely állandó biztosítéka nemzeti biztonságunknak. Kedden egész Franciaországban szünetelt a villamosáram szolgáltatás. A bányászok immár második hete folyó sztrájkjának következtében.

A gáz- és villamosenergia-képviselője kijelentette, hogy az áramszolgáltatást hetenként két napon át szüneteltetik, kivétel csak a kórházakkal, újságokkal és az Egyesült Nemzetek székhelyével tesznek.

Párisban sztrájkba léptek az egyetemi hallgatók is, akik visszatartották a felmentett egyetemi díjak fizetését. Újabb sztrájkok is következtek be a vasútnál. A Queuille-kormány újabb árcemlést léptetett életbe a szén tonnájának árárt 3500 frankra, melccc ami 12,9 százalékos áremelést jelent.

Kertészeti műszaki középiskola nyílik Székelyudvarhelyen

BUKAREST — Népköztársaságunk kormányja az újonnan felállított székelyudvarhelyi kertészeti műszaki középiskolával is fennálló nagy szakemberhiányt kívánja pótolni. Felnyitjuk ifjaink figyelmét arra, hogy minél többben jelentkezzenek a folyó év október 15-én kezdődő szakiskolába, amely fiúk és lányok részére, 1. és 2. — V. és VI. osztállyal nyílik.

magyar nyelv, Románia történelme, alkotmánytan, természetrajz (növénytan, állattan), mennyiség-tan, vegytan és rajz. Aki már valamelyik iskolába felvételt tett, minden további nélkül beiratkozhat. Bentlakás úgy a fiúk, mint a lányok részére biztosítva van, szegénysorsuaknak a miniszterium ösztöndíját folyósít. Beiratkozni szándékozók kérvényeket a szükséges okmányokkal a legelőbb időn belül adják be az iskola igazgatóságához. (Cím: Kertészeti műszaki középiskola, Odorheiu.)

Kiknek az érdekeit szolgálja a györgyfalvi bíró?

Orosz Lajos önmagát dicsőíti, de megfélemlíti a kolozsvári munkásság segítéséért

GYÖRGYFALVA. (Kiküldött munkatársunktól.) — A kulturális ház kapuján elégedett és morcos arcú emberek jönnek ki. Az elégedettek többen vannak. A MNSZ választása Györgyfalván is úgy sikerült, ahogy azt a százas intézőbizottság annakidején Csikszereván megvalósítani kívánta. Megtízült a szervezet az olyan elemektől, akik négy demokratikus esztendő alatt se tudták be-

látni, hogy a királyság bukásával egy országát sem. Közös életünk ket csakis közösen intézhetjük. Nem igaz? Szemünk összevillan. Együk sárgult bajuszát végigsimítja félkézzel s csak ennyit szól: — Igy is volna rendjén ez. — S hát miért nincs így, hisz a szegénysorsuak vannak többségben. Amint hallottuk, a falu 467 családjából mintegy 200 azok száma, kiknek semmijük sincs, vagy 3 hektáron alul van a birtokuk, 10 hektáron felül csak 39 gazdának van.

A bihari községekben is befajeződtek a MNSz választások

A dolgozó földművesség erőteljesen utasított vissza minden reakciós kísérletet

NAGYVÁRAD. — (Kiküldött munkatársunktól.) Végig, egész Bihar megyében, egyre fokozódó erővel, eredményesen folynak a Magyar Népi Szövetség tisztújító választásai. A megyei választási bizottság ellenőrzésével dolgozó irányítók a legelőbbtől bihari kis faluban is felkeresik a dolgozó szegény- és középparasztokat, hogy tudatosítsák bennük osztlóérdekeiket és rádobbenésüket valamennyit arra, hogy a MNSz most lezajló tisztújító választásai nem a szervezeti élet szokásos vezetőségi választásai, hanem annál sokkal többet, az egész dolgozó magyarság életére kiható megalkuvás nélküli harcot jelent.

GYÖRGYFALVA. (Kiküldött munkatársunktól.) Végig, egész Bihar megyében, egyre fokozódó erővel, eredményesen folynak a Magyar Népi Szövetség tisztújító választásai. A megyei választási bizottság ellenőrzésével dolgozó irányítók a legelőbbtől bihari kis faluban is felkeresik a dolgozó szegény- és középparasztokat, hogy tudatosítsák bennük osztlóérdekeiket és rádobbenésüket valamennyit arra, hogy a MNSz most lezajló tisztújító választásai nem a szervezeti élet szokásos vezetőségi választásai, hanem annál sokkal többet, az egész dolgozó magyarság életére kiható megalkuvás nélküli harcot jelent.

GYÖRGYFALVA. (Kiküldött munkatársunktól.) Végig, egész Bihar megyében, egyre fokozódó erővel, eredményesen folynak a Magyar Népi Szövetség tisztújító választásai. A megyei választási bizottság ellenőrzésével dolgozó irányítók a legelőbbtől bihari kis faluban is felkeresik a dolgozó szegény- és középparasztokat, hogy tudatosítsák bennük osztlóérdekeiket és rádobbenésüket valamennyit arra, hogy a MNSz most lezajló tisztújító választásai nem a szervezeti élet szokásos vezetőségi választásai, hanem annál sokkal többet, az egész dolgozó magyarság életére kiható megalkuvás nélküli harcot jelent.

Mert nem minket pártol a bíró, hanem a „gazdákat“ — mondják. S hogy kik a gazdák, erre azt felelik, hogy a nagy családból való vagyonos gazdák. Bövebb magyarázatot csak akkor kapunk, mikor csak vagy öten maradunk a csoportban. Ekkor megered a szavuk, mert látják, hogy nem a régi ellenséges „nadrágos urakkal“ állnak szemben.

Ki építette a kulturházat?

Tudják az „urak“, itt nem nagyon mert eddig a szegényember szólni, mert mindig ő húzta a kurtát. Most már majdnem mindenné mi kerültünk a vezetésbe, de a nép nagy részében benne van a féls. Alig van néhány, aki a bírónak megmondja a maga igazát. 1945 óta Orosz Lajos a bíró. Csak 5 holdas gazda, de mindig a nagygazdák vezették. Valóságos diktátor a faluban. Rögtön vitette Felekre a csendőrökkel, ha valaki beleszólt a dolgába. Nagy összeköttetései vannak mindenfelé. Még is szedte magát jól a bíróság alatt. Ha gabonagyűjtésről van szó, ha szövetkezeti áruelosztásról, mindent ő rendez. Ha valami épít is, csak nagyravágyásból teszi. A kulturházat is a kolozsvári Dermata munkásság és a textilmunkások szakszervezetének segítségével építettük fel, de bezog, azt nem írta a saját neve mellé. A rokonságát is mindenüvé bejuttatta. Az intézménybizottságnak ő az elnöke, az egyik tagja a sógora, két tag pedig jóembere. Az ötödik tagot pedig úgy befolyásolhatják, ahogy akarják. Az egyik rokona 5 holdja dacára is hadiózvegynek van minősítve. — Ej, nehéz azt mind elsorolni, ami a róvásán van — toldja a beszédét az egyik eddig bólogató szegénygazda. — Bele is betegedne a bíró, ha meg kellene válnia

a rangjától, mert neki csak a rangért kell a bíróság. Az se esik neki jól, hogy most kikerült a MNSz intézőbizottságából. Pedig addig nem nyugszunk, míg le nem váltjuk. Eppen eleget nyeltünk, mert az nem a helyes út, amelyen ő halad. Ha a helyes uton haladna, akkor nem fájlalná, hogy a 20 holdasnál nagyobb gazda Tóth Márton lekerült a pénztárnokokról. Még áprilisban sikerült egy szegény 2 holdas, 6 gyermekes pénztárnokot megválasztanunk, de a bíró s a jegyzőség tudomásul se akarta venni. Csak júliusban, felsőbb felszólításra adták át úgy Csóka István testvérünknek a hivatalb hogy a pénztárnoki fizetést is ő kapja. De ugy sajnálták szegény Tóth Márton nagygazdát, hogy nem vették el mind tőle a ruházati pontkönyveket, hanem a C könyvet s még egyet meghagytak neki csak 3 darab megcsontított D könyver adtak át az új pénztárnoknak, mondván, a jegyzőségen, hogy elégedjék meg ezzel és ne károsítsák meg Tóth Márton gazdát se. Pedig a jegyzőknek kellene tudniok, hogy az új pénztárnokot új könyvek is illetik meg és nem 3, hanem a családtagok számának megfelelően. Dehát a jegyzőség is a bíróval együtt dolgozik.

„Mi is hibások vagyunk“

De mi is hibások vagyunk — szól egyikük. — Nem tudtunk mi összes szegények összefogni, hogy mi vegyük kezünkbe a vezetést. Pedig a demokrácia megadta a lehetőséget. Négy év után kezdünk csak észhez térni egy jónéhányan. Most mi is összedolgozunk éppen úgy, mint a gazdák. És beleszóltunk az ügyekbe, ahol csak lehet. A tavaly is, amikor a bíró azzal jött haza Kolozsvárról, hogy a rendelet szerint a cséplőgép mellé mindenki maga állíthat embert, mi — ismerve az újságo-kból a rendeletet — közbelp-tünk és a földmunkás szakszervezetből állítottunk 10 rászoruló nincstelen embert a gép mellé. Igaz, hogy a gazdák az előirt 3

százalékos jutalék helyett csak 2 százalékot voltak hajlandók adni, de ez is győzelmet jelentett felettük. — Itt látszik meg, hogy mit jelent, ha demokratikus szervezetekbe tömörülünk. Egységesen eredményesebben lehet harcolni az elnyomók ellen. De most már tudjuk, hogy mit kell tennünk — fejezik be a vallomásokat a györgyfalviak s ígérk, hogy bátorítani is fogják a többi félénkebb lelkű szegényeket és összefognak közös harcra a nagygazdák ellen: Bizakodással s reménytelten botorkálunk pihenésre a villanytalan györgyfalvi utcán, az őszi ég alatt. (csm)

Erőlen reakciós próbálkozás

Hogy mennyire szükség volt ezekre a választásokra és a nép ellen-ségeinek kiküszöbölésére a szervezeti életből, azt bizonyítja az a néhány erőlen próbálkozás, amivel ezek az elemek egyes helyeken megkísérelték, hogy a bihari falvak dolgozó magyarságának ünnepi hangulatát megzavarják. Ezeket a próbálkozásokat azonban mindenütt maga a nép a legkeményebben és határozottan visszautasította.

Igy Biharban is Kovács Ilona községi születszó, aki maga is 18 holdas nagygazda, a választási gyűlésre összegyűlekezett tömeget arra szólította fel, hogy vonuljanak el a templomba, hogy ne maradjanak le a litániáról. Próbálkozása azonban eredménytelen maradt, mert maga az egyik falusi asszony választotta meg Kovács Ilona felszólítását:

— Litániára minden vasárnap mehetünk — felelte a bujtogatóknak —, de választásra nem. Rólunk, magunkról, sorsunkról kell döntenünk itt, arról, hogy jövőnk hogy alakuljon és ezért itt a helyünk. Ha maga akar, akkor csak menjen.

A vallásos üldgy alatt jelentkező népellenes próbálkozás kudarcba fulladt, mert Kovács Ilona egyből vonult el a gyűlésről a „litániára“. A nép azonban megjegyezte magának próbálkozását és mint azt a gyűlésen fel is vetették — érthetetlen, hogy ilyen gondolkodás mellett továbbra is betöltse a községi születszó nem éppen kis jövedelmet biztosító helyét.

FELVONULTAK AZ ASSZONYOK

Bizonyosak vagyunk benne, hogy a jövőben nem így lesz.

Titkos arany- és valutacsempész bünszövetkezetet leplezett le a nagyváradai rendőrség

27 közlismert kereskedőt letartóztattak

NAGYVÁRAD. — Rendkívül veszedelemes, egész Bihar- és Szilágy megyére kiterjedő ismert nagyváradai és érmihályfalvi személyekből álló valuta- és embersempész bünszövetkezetet tett ártalmatlanná a nagyváradai állambiztonsági hivatal. A hatóságok az igen szövevényes bűnüggyel kapcsolatban őrizetbe vették dr. Fehér Jenő, Schwartz Elemér, Fiszah Mihály, Welsz Sándor, Bernár József, Stern Antal, Lindenfeld Árpád, Schwartz Pál, Bíró Lajos, Brezovszki Lajos, Schwartz Ernő és Katalin, Baunner Jenő, Timár Géza, Salamon Barna, Görbe Erzsébet, Leinsider Ilona, Werten-

COBOLÓK		
14		
Délután 4, este 8 órakor		
NORA PIACENTINI		
vendégjátéka		
az Ailami Magyar Színházban		
bemutatja a főváros legnagyobb sikertelű revójét:		
Itt van STROE, hol van STROE...!		
Írták: N. Stroe, Aurel Felca, Elly Roman, N. Kanner.		
Zene: Lily Roman.		
NEVETÉS!	HUMOR!	JAZZ!
Jegyek kaphatók AGITOT-nál Szabadság-tér 5. Telefon :0-91.		
Jegyelről gondolkodjék idejében!		

